

Глобальні небезпеки. Людський фактор у формуванні безпеки людей

Як ви думаєте, чи є такі небезпеки, що торкаються відразу всіх людей, які живуть на планеті Земля?

1. Що таке небезпека?

Небезпека – це негативна властивість живої та неживої матерії, що здатна завдавати шкоди самій матерії: людям, природному середовищу, матеріальним цінностям. Небезпекам не притаманна вибіркова властивість, їхнього впливу зазнає і людина, і природне середовище.

Небезпеки можуть бути:

- **індивідуальними**, що стосуються конкретної людини;
- **колективними**, що загрожують групі людей;
- **глобальними**, що загрожують усьому людству;

Джерелами небезпек є **природні** процеси та явища, **техногенне** середовище й дії людей, тому розрізняють небезпеки **природного й антропогенного походження**.

Антропогенні небезпеки пов'язані з діяльністю людей.

Природні небезпеки спричинюють стихійні явища, кліматичні умови, рельєф місцевості тощо.

2. Глобальні небезпеки і глобальні проблеми

Глобальні проблеми сучасності — це головні проблеми, які стосуються всієї земної кулі, всього людства

До глобальних проблем людства належать:

- проблема збереження миру й забезпечення процесів обмеження озброєнь;
- проблема ліквідації голоду й хвороб;
- проблема охорони навколишнього середовища;
- проблема питної води;
- проблема забезпечення сировиною й енергією;
- проблема використання ресурсів Світового океану;
- проблема глобального потепління.

Групи глобальних проблем людства

Першу групу проблем становлять ті, що пов'язані з відносинами між групами держав, яким притаманні схожі політичні, економічні й інші інтереси – **інтерсоціальні проблеми.**

До них належать:

- проблема запобігання війни й забезпечення миру;
- проблема встановлення справедливого міжнародного економічного порядку.

Друга група проблем об'єднує ті, які породжені взаємодією суспільства й природи.

До них належать:

- проблеми забезпечення енергією, паливом, сировиною, прісною водою;
- проблема охорони природи від незворотних змін негативного характеру;
- завдання розумного освоєння Світового океану

Третя велика група проблем безпосередньо пов'язана з людиною, з її індивідуальним буттям.

До них належать:

- проблеми охорони здоров'я й освіти;
- питання контролю кількості населення;
- проблеми забезпечення здорового способу життя.

3. Глобалістика

Це наука, що розробляє практичні рекомендації щодо розв'язання глобальних проблем.

Глобалістика тісно пов'язана з іншими науками: біологією, екологією, геологією, геохімією, геофізикою, ґрунтознавством.

Римський клуб

- Вичерпаність природних ресурсів і небезпека самознищення людства — лягли в основу методу вивчення глобальних проблем. Цей метод називають *методом глобального моделювання*.
- Особлива роль у розробці й застосуванні глобального моделювання належить *Римському клубу* — організації вчених, бізнесменів, політиків та суспільних діячів, які переймаються розробкою заходів щодо запобігання глобальним загрозам.
- Римський клуб був створений у 1968 році. З того часу за підтримки цієї організації була проведена ціла низка досліджень глобальної проблематики.

Людський фактор у формуванні безпеки людей

Безпека — це стан захищеності життєво важливих інтересів особистості, суспільства й держави від внутрішніх і зовнішніх загроз.

Культура безпеки життєдіяльності — це соціальний процес, спрямований на реалізацію таких умов існування й діяльності людей, соціальних груп, суспільства, за яких значення всіх ризиків не перевищують допустимих меж.

Основною метою культури безпеки життєдіяльності є зниження ризиків за рахунок людського фактора.

Опорні точки.

- ✿ **Небезпека** — це негативна властивість живої та неживої матерії, що здатна завдавати шкоди самій матерії: людям, природному середовищу, матеріальним цінностям.
- ✿ Розрізняють небезпеки природного й антропогенного походження. Глобальні проблеми сучасності — це головні, ключові проблеми, від розв'язання яких залежить саме існування, збереження й розвиток цивілізації, проблеми, що стосуються всієї земної кулі, всього людства.
- ✿ Безпека самої людини багато в чому визначається людським фактором, культура безпеки життєдіяльності є одним з основних чинників створення безпеки людей, стабільного соціально-економічного розвитку суспільства й держави.

Словничок

Безпека — це стан захищеності життєво важливих інтересів особистості, суспільства й держави від внутрішніх та зовнішніх загроз.

Глобалістика — це наука, що розробляє практичні рекомендації щодо розв'язання глобальних проблем.

Культура безпеки життєдіяльності — це соціальний процес, спрямований на реалізацію таких умов існування й діяльності людей, соціальних груп, суспільства, при яких значення всіх ризиків не перевищують допустимих меж.

ДЗ

Домашнє завдання.

Опрацювати § 3. Сторінка 32, питання для повторення та обговорення 1 – 6.

Питання для повторення та обговорення

1. Що таке небезпека? Які небезпеки є глобальними?
2. Які глобальні антропогенні небезпеки ви знаєте?
3. Наведіть приклади індивідуальних небезпек.
4. Що відносять до глобальних природних небезпек?
5. Що таке безпека?
6. Для чого потрібна культура безпеки життєдіяльності?